

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravništvo je v Miklošičevi
 ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
 naročnina pa upravništvu. Nefrankirana
 pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne
 vračajo. Za oglase se plača po dolo-
 čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
 Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč.
 : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Zbližanje jugoslovanskega trgovstva.

(Povodom izleta slovenskih trgovcev v Zagreb.)

Pri nas se je že mnogo govorilo in pisalo o kulturnem in gospodarskem zblizanju Jugoslovancev. Tudi dejansko se je v tem oziru že poizkušalo kaj storiti. Pravi uspeh pa vendar nismo dosegli. To je popolnoma razumljivo. Naši ljudje se za vsako reč prehitro in preveč navdušijo. Par banketov, par navdušenih govorov, par frazastih člankov — in stvar je zopet pozabljena. Vendar je pa boljše nekaj nego nič.

Glavni pogoj za vsako zblizanje je pa nedvomno ta, da drug drugega spoznamo. Koliko je pri nas ljudij, ki ne poznajo svojih bratov na Hrvaškem, v Dalmaciji, Bosni ali pa v Srbiji, Bolgariji. Naši ljudje se ne peljejo v Sarajevo, Belgrad, Sofijo — tega ne smatrajo za „nobel“, temveč gredo rajše na Dunaj, kjer se v rotovski kleti do dobrega napijo ter si potem po dunajskih nočnih kavarnah slade življenje.

Mi pač še nismo spoznali velikega pomena, ki ga ima zblizanje Jugoslovancev za procvit našega naroda. Naša trgovina in industrija je še le v povojih. Začela se bo pa tudi razvijati. In naš naravni trg je in bo Balkan. Pri steklenicah šampanjca se pa ne spoznajo potrebe odjemalcev, nego je treba temeljitega študiranja in spoznavanja.

To je uvidelo tudi naše slovensko trgovsko društvo „Merkur“, ki poleti v nedeljo v Zagreb. Dobra je bila ta misel — dvomimo pa, če bo ta izlet porodil tudi tiste sadove, ki se pričakujejo. Dobro vemo, da je ta izlet le bolj nekak prazniški izlet. Vendar pa tudi takih izletov ne smemo podcenjevati, če jih izletniki ne delajo edinole v zabavo. In ravno ta izlet „Merkurjev“ naj bi bil nekak začetek za zblizanje slovenskega, hrvaškega in srbskega trgovstva. Zato je sveta naloga naših trgovcev, da se v obilnem številu udeležijo tega izleta. Imamo že precej uglednih trgovcev, ki imajo že zelo razvite trgovine. Nekateri so res dobri trgovci — drugi so imeli le srečo. Eno lastnost imajo pa vsi, da so silno visoki in skoraj nedostopni. In ti ljudje skoraj gotovo ne uvidevajo, kakšnega pomena je lahko tak izlet slovenskega trgovstva v Zagreb. Upajmo pa, da bodo tudi ti slovenski trgovci vrgli od sebe visokost ter šli v Zagreb, da položijo prvi temeljni kamen za zblizanje slovenskega trgovstva s hrvaškim in srbskim trgovstvom.

Ta temeljni kamen pa naj ne obstoji samo v navadnih frazah, ki izpuhte kakor kaplje vode. Tudi v teh dveh praznikih se lahko ustanovi ali pa vsaj pripravi nekaj stalnega, trajnega.

Slovenski trgovec naj poda roko hrvaškemu in srbskemu trgovcu, eden drugega naj izpopolnjujejo. To se more pa zgoditi edinole z dobro, trdno in smoteno organizacijo. Imamo dobro organizirano slo-

vensko trgovstvo v društvu „Merkur“, ravnotako imajo pa tudi Hrvatje svoje trgovsko društvo. In ti društvi naj se v prvi vrsti zblizajo. Ustanove naj se nekake trgovske centrale v Ljubljani in za zdaj v Zagrebu. Ti centrali naj imate popolno evidenco o stanju in potrebah slovenskega, hrvaškega in srbskega (na Hrvaškem) trgovstva in sploh o gospodarskem stanju slovenskega, hrvaškega in srbskega (na Hrvaškem) naroda. Le na ta način se bodo ustvarile nove medsebojne vezi, novi stiki. In ko se sprevidi, da ti centrali uspešno delujeta, se bodo začele tudi druge ustanovljati enaki zavodi — v Sarajevo, Belgradu, Sofiji itd. To naj bodo naše jugoslovanske trgovske zbornice, ki naj živijo v najtesnejših medsebojnih stikih.

Čudeži se ne gode! Sami si moramo ustvariti ta temelj, ker drugače nas prehitita Nemec in Madžar. Ne bojmo se dela, ne bojmo se pa tudi morebitnih stroškov! To bo vse stotero nagajeno.

Apelujemo torej še enkrat na vse naše slovensko trgovstvo, da uvidi in spozna veliki pomen gospodarskega zblizanja Jugoslovancev in da se v mnogobrojnem številu udeležijo izleta slovenskega trgovskega društva „Merkur.“ Teh dveh dni naj pa ne preživi samo pri banketih in koncertih, temveč pri smotrenem, resnem pripravljalnem delu, iz katerega naj vzraste krepka organizacija jugoslovanskega trgovstva. Naši trgovci naj pa kmalu priredijo tak izlet tudi v druge jugoslovanske centre, v prvi vrsti v Sarajevo, Belgrad in Sofijo.

Slovanski Jug.

Madžarizatorsko društvo „Julian“. Madžari ne morejo direktno vplivati na javno šolstvo na Hrvaškem, ker ima Hrvaška popolno avtonomijo v naučnih zadevah. Ali ker bi Madžari na vsak način radi madžarizirali vso Hrvaško in Slavonijo, a ko bi to dosegli, tudi Bosno-Hercegovino in Dalmacijo, so osnovali društvo „Julian“, ki deluje na Hrvaškem približno tako kot v slovenskih deželah nemški „Sulferajn“. Društvo „Julian“ ustanavlja na Hrvaškem madžarske ljudske šole, a otroke za te šole dobiva s pomočjo železniške uprave, ki sili železniške uslužbenke, ne glede na njih narodnost, da pošiljajo svoje otroke v šole imenovanega madžarizatorskega društva. Vspehi, naravno, ne izostajajo in nobeno čudo ni, ako se hrvaška in srbska javnost na Hrvaškem živo zanima za te šole. V prvi vrsti zahteva hrvaška in srbska javnost, da hrvaška vlada strogo vporablja zakon in da ne dopušča, da bi madžarske šole obiskovali otroci hrvaških in srbskih starišev. Vlada barona Raucha se tega zakona ni posluževala, pač pa se misli, da se ga bo posluževala nova vlada dr. Tomašića, kar se vidi že iz tega, da

madžarsko časopisje trdi, da je med novim banom in med ogrskim ministrskim predsednikom Khuen-Hedervaryjem sklenjen dogovor, ki določa, da ogrska vlada odvzame društvu „Julian“ vsako državno podporo. Sicer še ni dokazano, da so te trditve resnične, ali eno je gotovo: da se pod novo hrv. vlado ne bodo na Hrvaškem tako množile madžarske šole, kot so se pod vlado barona Raucha. Torej tudi v tem oziru preobrat na bolje.

Nova srbska stranka na Ogrskem. Z vodstvom srbske radikalne stranke nezadovoljni elementi so osnovali novo srbsko ljudsko stranko, katere organ bo „Srbsvo“. To je torej že četrta srbska stranka v deželah ogrske krone, ali močna in velika je samo ena: srbska samostalna stranka, ki jo je Rauch tako besno preganjal.

Splošni pregled.

E'chec grofa Aladarja Zichyja.

Bivši minister a latere grof Aladar Zichy je hotel imeti v Veliki Kaniži, svojem dosedanjem volilnem okraju kandidatski govor. Ker pa kandiduje na programu ljudske stranke, so socijalni demokrati in „neodvisni“ njemu in njegovemu spremstvu, ki je sestajalo iz več bivših poslancev in vodilnih mož „ljudske stranke“, napravili vihar sprejem s gnili jajci in kamenjem. Komaj so pobegnili v hotel. Tudi shod ljudske stranke je bil zelo klavrn. Pristaši 1848. in socijalni demokrati so dve uri onemogočili shod, dokler ni slednjič grof Zichy ušel s peščico svojih pristašev v neko bližnjo dvorano, kjer je imel svoj kandidatski govor, ves čas od zunaj ometovan z jajci in kamenjem. Tudi ob grofovem odhodu so bile demonstracije in le z največjo silo je policija in orožništvo vzdrževalo red.

Volilni manifest madžarske „ljudske stranke“.

Kakor Kossuthova stranka, je tudi ljudska stranka o praznikih izdelala volilni manifest, kjer najprej protestuje proti razpustu parlamenta v ex lex stanju in našteva svoje uspehe pri dosedanjem svojem delovanju. Na prvem mestu omenja stranka, da se ji je posrečilo vsled sodelovanja pri koalicijskem režimu zopet vzbuditi krščansko samozavest v družbi. Sedaj je baje zopet nastopila protikrščanska struja. Manifest zahteva volilno reformo, ki bo sprejela vse sloje družbe pod okrilje ustave. Ravnotako nujno pa je realizovanje katoliške cerkvene avtonomije. Posebno važnost polaga stranka na brambo konfesijonelne šole. V gospodarskem oziru pa naj se podpirajo male eksistence, katere je zanemarjal liberalni režim.

Dnevne vesti.

Osebnosti. Poštnim praktikantom sta imenovana v Ljubljani gg. Ernst Jaklič in Albin Veber.

Gospod župan Ivan Hribar se vrne danes z večernim vlakom z Dunaja. Jutri zopet uraduje.

Radi senzačnega poročila o ljubzenski tragediji iz Trsta, ki more zanimati tudi čitatelje v Ljubljani in v sosednih krajih, smo morali odložiti več drugih poročil za jutrišnjo številko.

Našo interpelacijo na g. deželnega glavarja v zadevi zdravnika g. dr. Derganca, ki je že poldrugo leto vlekel plačo, ne da bi bil opravljal službo, je deželni odbor rešil: g. dr. Derganc se baje na prošnjo tovariša G. dr. Demšarja nastavi na dermatološki oddelku deželne bolnice. To pa zato, ker je dr. Derganc specialist za tak oddelek.

Kako skrbi Lauter za mestno stražo?

Ko je prišel Lauter kot policijski svetnik v Ljubljano, se je splošno pričakovalo, da bo mož skrbel za prosep mestne policije. Mož se je hotel prikupiti občini in je iznašel prav imeniten račun — na škodo mestne straže, a nič manj pa tudi na račun službe same. Stražniki so preje dobivali, ako so bili v prostem času klicani v vršitev izredne službe, odškodnino 1 K 60 vinarjev. Lavter pa je dejal: Stražnik mora biti vsak čas na razpolago na podlagi (že itak skromne) mesečne plače. Odpravil je omenjeni postatrski zaslužek. Stražnik za službo v prostem času ne dobi drugega, kakor k večjem kako grobost od te ali one strani. Bo treba skrbeti, da taka drevesa ne zrastejo v nebesa.

Deželni odbor in „Dramatično društvo“. Kot se nam poroča, je v včerajšnji seji deželnega odbora isti prepustil za prihodnjo sezijo gledališče zopet „Dramatičnemu društvu“ in sicer pod pogojem, da prepusti dva večera v mesecu predstave „ljudskemu odru“ ter da pride v intendantco en odbornik istega društva.

Občni zbor „Dramatičnega društva“ se ne vrši v soboto, dne 2. aprila, kot je bilo javljeno, temveč šele 9. aprila, ker še niso končani računi.

Pouk na ljubljanskih obrtnih nadaljevalnih šolah in na trgovski gremialni nadaljevalni šoli se začne zopet danes (četrtek) ob osmih zjutraj.

Slovenskim tiskarnam. „Matica Slovenska“ razpisuje s tem natečaj za tisk sledečih publikacij: 1. Zabavne knjižnice XXII. zvezek (kakih 12 tiskanih pol); 2. Prevodi iz svetovne književnosti, VII. zvezek (19 tiskanih pol); 3. Letopis (kakih 8 tiskanih pol). Te knjige se bodo tiskale v 4800 izvodih. Format in papir „Zab. knj.“ in „Prevoda“ bo tak, kakor v dotičnih knjigah „Matice Slovenske“ za leto 1909 (41 vrstic na eni strani), format in papir Letopisa pa

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[22]

Kovač je poznal dobro ženo, zato si ni mnogo razglabljal, kar je slišal, samo to se mu je čudno zdelo, kako je v Ljubljani, ki je bila v času, ko je odhajal v tujino še tako filistrska in malenkostna; vsak korak, vsaka beseda se je raznesla kot burja po mestu in pobožni ter sveti ljudje so se zgrajali nad pohujšanjem! Zlasti so to mizerijo občutili mladi ljudje, ki so se vrnili iz tujine in povsod naleteli na najrazličnejše odpore. Občinstvo jih ni razumevalo, postrani so gledali nanje in vsako njih bohemske zabavo razglasili kot razuzdanost; a zdaj naenkrat taka sprememba!

Kovač je premišljeval vse to in nekaj čudnega se je porodilo v njegovi duši. Od onega dne, ko sta ga s sirenimi glasovi vabile v svojo sredo Magda in Eleonora, ni videl v svoji ženi več onega bitja, ki ga je doslej poznal in cenil.

Zakaj se je poročil z njo? Zakaj sem se sklonil ravno pred njo, ki nima ničesar drugega nego samo svojo ljubezen, ponižnost in udanost?

Ali ni ravno Mary ona velika zapreka, ki mu brani živeti, ki ga veže vedno ob se, da se ne more gibati, da ne more uveljavljati svojega lastnega „jaz“?

Sam ni vedel, kaj ga je privedlo do takih misli, ker doslej še ni nikdar premišljeval o ti stvari, ako bi se vprašal, ali je sploh kedaj ljubil Mary, bi si ne vedel odgovora; ali ni bilo to nagnjenje, ta njegova čustva samo tiha simpatija, a nikaka ljubezen.

Mlad je bil takrat, zadovoljen in srečen. V nji je našel neko mirno in udano bitje, ki se ga je oklenilo in stopilo z njim v življenje!

Ona ga je ljubila, zasledovala je vsak korak. A nikdar mu ničesar očitala, kot da bi hotela dokazati s svojim obnašanjem svojo hvaležnost.

In ravno to je bilo Kovaču naenkrat neljubo. Zakaj je tako mirna in udana. Zakaj je njena ljubezen tako tiha — zakaj se ne prebude v nji silna in hrepeneča čustva, ki bi v njem samem povzdigovala moči in sile.

A tega ni našel v nji!

Moral si je priznati, da žene doslej še ni poznal, šele v Magdi in Eleonori je zapazil nekaj novega, ono, kar je slišal imenovati ženske čare.

In vprašal se je: človek, ali si se zaljubil v Eleonoro?

Ne! — To ni ljubezen! To je novo razumevanje in pojmovanje življenja...

Ko je prihodnji dan zopet prišel k Eleonori, je bil popolnoma spremenjen, nič več one rezerviranosti ni zapazila na njem, kar je hotela takoj izriniti...

Nekaj časa je sedela mirno na fotelju ni opazovala Kovača, ki mu ni šlo nič kaj posebno delo izpod rok; zdelo se mu je, da niso danes njegove poteze nič kaj sigurne in močne; parkrat je že hotel prenehati, a ni hotel pokazati svoje razburjenosti pred Eleonoro; ta pa je vse to opazila. Uprla je naravnost vanj svoje črne oči in ga motrila ter spremljala vsako njegovo kretnjo s paznimi pogledi.

Slednjič je pa vsta!a in rekla:

„Dovolj, gospod Kovač, danes nimam več potrpežljivosti, da bi mogla še nadalje sedeti! — Veste kaj, prenehajva, pogovoriva se kaj!“

Zadovoljen je odložil Kovač paleto, slekel svojo haljo, stopil je parkrat gorindol po sobi ter se postavil tik pred Eleonoro.

Ponosno in samozavestno je stal pred njo, njegove mirne oči so jo gledale izizvalno, poteze okoli njegovih ust so se nabrale v zadovoljen izraz, žila na visokem gladkem čelu se je napela. Tako je stal pred Eleonoro kot kak bog-velikan.

Tedaj je pa pokazala tudi Eleonora na vse. Oklenila se je njegovega vratu

in ga privla k sebi. — Kovač se ni branil njenih objemov in poljubov, mirmo je stal in čakal, ko pa je videl, da je Eleonora razburjenost priklopila do vrhunca... tedaj jo je nalahno potisnil od sebe in ji zašepnil: „Gospodična, bodite pametni, pomislite, kaj delate?“

Začuden ga je pogledala Eleonora, ker kaj takega ni pričakovala; on se brani njene ljubezni, on se je brani, ki mu je sama ponudila vse... V prvem trenutku so se zablistele njene oči kljubovalnosti in jeze... a premagovati se ni mogla!

„Gospodična, kaj hočete?“ je mirno rekel Kovač, nikar se ne razburjajte!

Te njegove besede so jo še bolj razburile in razjezile, vedela je zakaj Kovač tako postopa z njo. Hoče jo ponižati pred seboj... najraje bi ga zgrabila in zadušila... toda tako grozno razburjena je bila, njeno telo je drhtelo, žile so se ji napele, strastno in burno so se ji dvigale prsi...

Oklenila se ga je, da je čutil njeno nemirno dviganje prsi... tedaj pa se tudi on ni mogel več premagovati, sklonil je glavo in poljubil Eleonoro na ustni...

Dolg, vroč in strasten je bil ta poljub... slonelna sta si v objemu dolgo časa... in Kovač je pozabil na vse, pozabil je na svojo ženo... pozabil na njeno udanost... pred sabo je videl le Eleonoro, ki je drhtela in trepetala v njegovem objemu.

tak, kakor v Letopisu za l. 1907. Stavek kompresen. — P. n. slovenske tiskarne se s tem pozivljajo, da pošljejo svoje oferte do 7. aprila t. l. upravi „Matice Slovenske“ v zaprtih kuvertah. Dne 7. aprila ob 9. uri se bodo oferti odprli; p. n. gg. oferenti so vabljeni, da pridejo ob tej uri v društvene prostore „Matice Slovenske“ Kongresni trg 7). V ofertu je navesti 1. ime knjige. 2. ceno za stavek in tisk pole pri 4800 izvodih; 3. ceno za event. petit-tisk, tabele itd. (ne tarifno, ampak z določeno vsoto pro pol); 4. ceno papirja pro 1000 pol; 5. ceno za event. daljnih 100 izvodov; 6. cena za ovoj. — V ofertu je ločiti ceno za tisk in papir. Priložiti je vzorec papirja in duplo. Cene je razumeti franko Ljubljana.

Uprava „Matice Slovenske“.

Telovadno društvo Sokol II. v Ljubljani priredi, kakor je naznanjeno, v nedeljo, dne 3. aprila v veliki dvorani Mestnega doma velik zabavni večer v prid skladu za celjski zlet. Na sporedu je: godba (Slov. Filharmonija), petje, komični prizori, skupine telovadcev, živa slika, srečolov, ples itd. Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina za osebo 1 K, člani 60 vin. Ker je ta zabavni večer, kot je omenjeno, v prid fondu za celjski zlet, ki se ima vršiti letošnje leto, nadejamo se, da bo vse narodno občinstvo ta dan prihitelo v Mestni dom ter s tem koristilo mlademu „Sokolu II.“ ter pripomoglo do tega, da bo zlet v zeleni Stajerski kar najsijajneje uspel. — Na zdar!

Družinski večer, ki ga priredi Vajenska skupina N. D. O. v ponedeljek (na praznik) 4. aprila t. l. v areni „Narodnega doma“ bo gotovo zopet velezabaven. Na sporedu je med drugim trodejska Fr. Ks. Meškova dramatična slika iz življenja koroskih Slovencev „Na smrt obsojeni“. Igra je zelo resna in nam kaže žalostne razmere našega tužnega Korotana. — Da se bode občinstvo tudi nasmejalo, bo skrbela enodejska burka „Morilec v Kravji dolini“. Sodeloval bo tudi tamburaški zbor Vajenske skupine N. D. O. Obe igri ste pod režijo g. gledališkega režiserja Nučiča izvrstno naštudirani. Družinski večer se vrši ob pogrbtnih mizah. Ker se posebna vabila vsled prevelikih stroškov ne bodo razpošiljala, upamo, da zadostujejo te vrstice vsakemu mladino ljubku kot vabilo. — V ponedeljek pa v „Narodni dom“.

Redko slavlje delavca-obrtnika. Kako se proslavljajo deset- in razne letnice naših velikih gospodov! Ali kdo se pa spomni našega delavca-obrtnika, če je v svojem poklicu osivel, če je dolgo vrsto let na enem in istem mestu vztrajal kot zvest pijonir dela in stanovske dolžnosti? Koliko takih proslav gine in mine brez sledu v pozabljeni preteklosti. In vendar je zlasti v današnjih časih, ko delavci-obrtniki hitro menjavajo ne le svoja mesta, ampak tudi svoj stan, neka zelo, zelo redka posebnost, če nam kdo teh iz široke mase more poreči: Glejte, 60 let se borim v stanu, katerega sem se priučil, in polovico te dobe sem vztrajal na enem in istem mestu. G. Ignac Francel čevljarški pomočnik, sme to danes ponosno naglašati. Rodom Ljubljčan, je dosegel visoko starost 72 let. Celih 60 let je kot pomočnik predsedal na čevljarjem stolcu. Od te, za delavca nenavadne dobe pa je preživel neprestano 30 let v delavnici Hinterlechnerja, oziroma pri njegovemu nasledniku g. Tertniku. To je gotovo redko slavlje! Slavljenec pa je kljub visoki starosti, kljub temu, da je 60 let posvetil neprestano le delu, še danes vedno krepak, svojemu stanu primerno naobrazen, svoj poklic vrši še vedno brez ocal. Povodom

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Slovo opernih solistov. Danes zvečer se poslovje od Ljubljane — za vselej! — naše operne solistke in solisti: ga. Lili Nordgartova, gđc. P. Lvova, g. Fiala, g. Vulakovič in g. Patočka. Vsi si poiščejo lepših in hvaležnejših tal svojemu nadaljnemu umetniškemu delovanju, mest gostoljubnejših, kjer jih v zahvalo ne bodo pitali s komplimenti „importiranci“, „fidlovačka“, „tujci“ i. p. Morda je današnja operna predstava zajedno tudi za daljšo dobo sploh zadnja operna predstava slovenskega gledališča, kajti vse kaže, da se opera iz finančnih razlogov ne bode ohranila. Klerikalci so odtegnili našemu gledališču vsako podporo ter so s tem našo opero, ki je bila ponos naroda, ubili. Ako mestna občina gledališča ne kupi in ga ne prevzame v svojo last, je vzdrževanje opere in moderne operete onemogočeno. Vrnejo pa se časi diletantizma izpred 30 let, ko smo imeli le dramske karikature. Danes je torej za slovensko opero dan slovesa. Obenem pa je častni večer marljivemu opernemu in operetnemu zboru ter pridnemu opernemu režiserju g. Janu Patočki. Uprizori se tretjič in zadnjič sijajno opremljena velika in krasna Goldmarkova opera „Sabška kraljica“, ki se je pri repizi izvajala v vsakem pogledu dovršeno. Dolžnost slovenskega občinstva je, da se pri današnji poslednji slovenski operni predstavi, snide polnoštevilo.

tega redkega slavlja, kliče tudi „Jutro“ slavljenca: Na mnogaja leta!

Belgijci in vandalizem. Te dni so šli trije Belgijci po poti od nove Zajčeve restavracije na šišenskem hribu skozi gozd v smeri proti Švicariji. Ko zagledajo ob poti novo zasajena drevesca, so izlekli bajonete, pa so začeli z njimi obdelavati mlade nasade. Za njimi došle civilne sprehajalce je ta surovost tako razkačila, da bi bilo kmalo prišlo do spopada. Ali res se ne bo miru pred temi izživci?

Bodite previdni pred čifuti! Že nekaj let sem, se v Ljubljani opazuje naraščanje židovskega vpliva katerega namen je vgonobiti domačo obrt in trgovino. Dobro došlo jim je vsako sredstvo, pa makari da svoj nos vtaknejo tudi v zasebno življenje. So sicer tudi med židi pošteni ljudje, a to so le bele vrane med tropo črnih. Znano je, da so dunajski židi najbolj predrzni. Tu v Ljubljani nastopajo zadnji čas že, kakor bi bili gospodarji Ljubljane. So pa le agentje, ki vsiljujejo blago včasih jako dvomljive vrednosti. Znaajo biti tudi zlobno maščevalni, in gorje mu, kdor se jim je zameril. Navedemo le en slučaj, ki se vleče že nad leto dni in ki se je šele včeraj pri tukajšnjem sodišču dosledno doigral. Začetkom lanskega leta je bilo v nekem hotelu nekaj slovenskih trgovcev, ki so prišli v stik z židi: Salomonom Kollom in Izidorjem Pomaranzom, oba dunajska agenta, ki se pečata osobito z razpečevanjem blaga iz raznih konkurzov. Pogovor se je sukal o ritualnem umoru. To pa je oba žida razkačilo in kakor ima prizadeti slovenski trgovec Ljubljčan utis, sta sklenila se maščevati nad njim. Nastavila sta mu pest, da se je v pogovor vmešalo tudi cesarjevo ime. Dotični trgovec je ogorčen zavrnil, češ, kaj se v ta razgovor vmešava tudi cesarjevo ime. Kaj storita onadva žida? Šla sta in slovenskega trgovca ovadila radi žaljenja Velikanstva. Obrnila sta namreč besede popolnoma drugače, kakor jih je dotičnik izpregovoril. Državno pravdnštvo pa se je pričalo, da je dotični slovenski trgovec v stvari popolnoma nedolžen in ustavilo preganjanje proti njemu. Zato pa je prišlo oba žida radi hudodelstva obrekovanja. To se je vršilo že v februarju p. l. Židova sta se proti obtožbi pritožila na nadsodišče v Gradec, a tukajšnje državno pravdnštvo je vstrajalo na svojem stališču. Dobila sta nekega svojih, žida Engel-a kot prič. Ta Engel hodi že nad 20 let v Ljubljano kot agent za dunajsko trdvo Stiglitz & Unger. Ta trdka prodaja zlasti perilo. Ta Engel biva navadno kar cel mesec v Ljubljani — in kar more naše narodne dame zanimati — mož se zanima tudi za zasebno življenje svojih odjemalcev. Prva obravnava 23. decembra p. l. je bila brezuspešna. Včeraj pa, kakor rečeno, se je dosledno završila. Žida sta bila oproščena in sicer iz razlogov, da se je to vršilo v prevelikem razburjenju, v katerem se ni tako natanko polagalo na važnost besed. Če bi bil kaj tacega kak Slovenec poskusil, menda bi tudi zanj ravno taki razlogi veljali! Ampak vsekakor je bolje, da se slovensko občinstvo v Ljubljani vendar že enkrat spametuje, pa se posluži večje previdnosti pred čifuti.

Novi sneg. Naša vremenska napoved se je uresničila. Marc je ob svojem koncu postal vihrav, podaril je našim najbližnjim goram novo snežno obleko. Krim je polbeljen skoro do podnožja. Kakor nam poročajo potniki iz Trsta, je sneg obiskal tudi Notranjsko, po Primorju pa je deževalo. Tudi za danes so vremenski znaki še vedno sumljivi.

Tresk.

Ko je v Ljubljani izhajala skoraj že eno leto klerikalna revija „Cas“, so hoteli v „tiskarni frakarjev“ izdajati nov tednik in mu dati naslov „Cas“. Slovenski „Frakar“ ga je že naznanil, tu jim je vendar nekdo povedal, da „Cas“ imajo že klerikalci, čemur so se ljudje začudili in so dali novemu listu ime „Slovenija“. To je bila ona ranjka, ki sama ni vedela, kaj in kako in je zato rajše kmalu umrla. Klerikalci so hoteli izdajati humorističen časopis „Tresk“. Naznanili so to takoj in cel svet je o tem vedel. Tudi je svet vedel že zdavnaj, da list ne izide.

Pred par dnevi pa prinese „Frakar“ senzacionalno vest, da so hoteli klerikalci izdajati „Tresko“ (od treska ali boljje terska, fem.). Ko bi bilo človeku vsaj v glavo padlo, da treska ni nič, še najmanj pa bilo to ime za humorističen list. Ampak hotel pa je povedati novico, ki smo jo vsi vedeli že zdavnaj. Res čudno! V uredništvu „glavnega“ dnevnika ne vedo najprej, da izhaja klerikalna revija (nič ne de, če je klerikalna, treba bi jo bilo zato še bolj poznati) in zdaj niso nič vedeli o Tresku. Taki žurnalisti bi bili takoj snov za tak Tresk. Tako malo poznati svoje nasprotnike, to je za politika nevarna reč, ne poznati domačih revij, je nedostatek, ki se za inteligentne nerado opraviči, iz starih stvari delati tréské ali terské, to je gotovo „tresk“ in še več.

Časopisi so prinesli poročilo in niso pripomnili ničesar. In vendar je treba iz-

Ukraden je nekemu psu nov ovrtnik z letošnjo pasjo znamko št. 569. Kdor bi vedel za storilca, se prosi, da to naznani proti primerni nagradi v trafiki na Žabjeku.

Zamenjena suknja. Gospod, ki je v soboto, 26. marca ponoči zamenjal suknjo v kavarni pri Zalazniku, se pozivlja, da jo nemudoma odda na ljubljanskem magistratu soba 3, kjer dobi svojo.

Iz slovenskih krajev.

Gorenjske novice.

Neljuba pomota se je vrnila v naše poročilo o predstavi Meškove drame „Mati“, igrane na jeseniškem odru. Tiskarski škrat je izpustil ime gđc. Kernove, ki je imela glavno vlogo Tinke. Seveda se ne bomo spuščali v detaljno oceno, le toliko rečemo, da jedva čakamo in iskreno želimo videti kar najhitreje gđc. Kernovo zopet na odru, ker je s svojo dobro naštudirano in namišljeno igro v „Materi“ naravnost navdušila vse prisotne.

Škandal ali nevedo kako bi imenovali početa hotelske družbe „Triglav“ v Bohinjski Bistrici. Ne zadostuje ji več, da ima uslužbeno osebje, ki ne zna niti besede slovenskega, sedaj hoče kazati še celo svetu svoje germanske početje. V reklamne svrhe razobeša samonemške tabele po čisto slovenskih krajih. Vsakdo lahko vidi na jeseniškem kolodvorskem peronu razobešeno tablo, glasečo se v blaženi nemščini. In ravno na Jesenicah, pa slovenska družba! Če to že ni od sile, če to ni škandal, potem res več ne vemo, kaj naj bi bil škandal. Mislimo, da dokler se taka uprava ne izpremeni, ne more noben Slovenec pristopiti praga tega hotela „ersten Ranges“.

Jeseniški klerikalci zopet psujejo v glasilo „Turške tiskarne“, le eno se nam čudno zdi, da vedno udrihajo po Slovencih in slovenskih društvih, ne vidijo pa niti Súdmarke in Turnvereina in še mnogo drugih sličnih društev. Vemo, da so ti božji licemerci podkupljeni od tovarniške strani, ker tako propale bande kot so naši klerikalci, ni dobiti na celem svetu.

Kakor se čuje, igrajo naši neumorni igralci v ponedeljek veselo igro „Zmešnjava nad zmešnjavo“. Na reportorju imajo še dramo „Zrinski“. Ker se je pa v Ljubljani pod vsako kritiko igralo „Miklovo Zalo“, uprizorijo to lepo dramo zopet na Jesenicah domači igralci. Hočejo pa povabiti ljubljanske igralce in jim pokazati razliko med igro priprostega delavca in med igro stalno angažiranega igralca. Mislimo, da bo marsikaterega oblila rudečica, ker bo osramočen od navadnih diletantov. Pa brez zamere!

Tik-tak.

Tržaške novice.

O ljubavni tragediji na Belvedere v Trstu. Naš tržaški poročevalec nam o tem krvavem dogodku piše: Kakor sem Vam že sinoči telefonično na kratko poročal, je 33letni zidar Fran Kreuzer z nožem zabodel svojo bivšo ljubico, 24letno Marijo Petelin, ki je služila na gostilni „Alla Meridionale“ na širini Belvedere št. 3.

Morilec Fran Kreuzer je doma iz Smlednika na Gorenjskem, a pokojna Marija Petelin je bila doma iz Studenca pri Ljubljani. Ni res, kakor trdi v svoji včerajšnji številki tržaška „Edinost“, da je Kreuzer z Marijo Petelin, že 8 let živel skupaj. Pokojnica je pred 6 leti služila v ljudski kuhinji gospe Marije Medved (takozvane „pri Lenčki“) na širini Belvedere št. 1.

pregovoriti. Poročilo se je glasilo: Pisateljsko podporno društvo je imelo svoj občni zbor. Sklenilo se je, da se izpremeni ime društva v toliko, da je to podporno društvo za vdove in sirote po pisateljih. Društvo ima premoženja čez 29.000 kron. To je edino, kar sem slišal o tem društvu celo leto in ne poznam niti enega pisatelja, ki bi ga to društvu podpiralo. Nasprotno je znan slučaj, ko to društvo ni dalo niti groba mrtvemu pesniku, kako naj torej podpira žive. Je to res posebne vrste društvo. V čem je njegovo delovanje? Prej je vzdavalo mrtva kamenja v mrtve zidove ter je s tem menda podpiralo umetnike, zdaj pa hoče podpirati vdove in sirote. Ne odrekamo jim podpore, imamo človekoljubja vsaj toliko, kakor pis. podporno društvo, ampak dokler nam živi pisatelji umirajo od lakote, ne vem, če smo dolžni skrbeti za mrtve, ozir. njih vdove in sirote. Ko bi imelo pisateljsko podporno društvo na razpolaganje stotisoče in bi podprlo slovenske pisatelje tako, da bi lahko vsi delali in živeli, potem bi lahko skrbelo tudi za vdove in sirote, sedaj pa menim, je to napačno in se godi krivica pisateljem. Mi moramo rešiti pred vsem žive moči, to je one, ki delajo ali hočejo delati na polju slov. kulture, ne pa pustiti te, da podlegajo v boju za življenje ter skrbeti za vdove in sirote. Podpore potrebni so pred vsem mladi talentje, ki nimajo svoje eksistence, pri tem pa imajo najboljšo voljo delati.

(Dalje.)

Tam se je seznanila s Franom Kreuzerjem. Ona je bila tedaj stara komaj 18, a on 27 let. On ji je bil vedno za petami, vsled česar jo je gospodinja, Marija Medved odpustila iz službe. Iz ljubavnega razmerja s Kreuzerjem je pokojna Marija imela 2 otroke, ki sta pa oba umrla kmalu po rojstvu.

Kreuzer se je pred par leti oženil na Jesenicah, a na zahtevo žene, ki ni mogla z njim živeti, sta bila sodnijsko ločena. Predstirimi meseci je prišel Kreuzer v Trst. Marija Petelin je služila kakor kuhinjska dekla v gostilni „Alla Meridionale“, ki je last zakonjskih Josipe in Ivanke Ziegler. Kreuzer je kmalu izvolal svojo bivšo ljubico Marijo Petelin, in začel je bil zahajati v gostilno „Alla Meridionale“ ter pri tem skušal obnoviti ljubavno razmerje z Marijo Petelin. Ta pa se ga je na vse pretege branila; da ga pa preveč ne ogorči, mu je pa tu pa tam dala kako krono denarja, ker ni Kreuzer nič delal. Tudi lastnika gostilne, zakonska Ziegler sta mu večkrat dala brezplačno krožnik juhe, zajutrek ali obed.

Minoli ponedeljek zvečer je bil Kreuzer v gostilni in je Marijo naprosil za dve kroni; ko je šla ona pozneje v klet, je šel on za njo in jo tam hotel posiliti. Ona se mu je pa vbrnila in je prihitela jokaje iz kleti ter povedala gospodinji, Ivanki Ziegler, kaj da je hotel Kreuzer. Gospodinja je na to Kreuzerja posvarila in mu zabičala, da, če se ne bo vedel dostojneje, mu sploh prepove vstop v gostilno. — Ko so šli pozneje zakonska Ziegler in Marija — ki je stanovala pri njima v ulici di Tor S. Piero (blizu Rojana) domov, jim je Kreuzer sledil. A ko se bili že pred hišo št. 6 rečene ulice — v kateri hiši stanujeta zakonska Ziegler — je Kreuzer pristopil in vdaril Marijo s pestjo v prsi. Josip Ziegler ga je pa prijel za roko, dočim je njegova soproga Ivanka potisnila Marijo v vežo. Tako sta jo za tisti večer obrnila pred Kreuzerjevo jezo.

V sredo popoldne ob pol 3. je pa prišel zopet v gostilno in se vedel jako mirno. Nihče mu ni očital njegovega postopanja prejšnjega večera. Kreuzer si je dal po natakarcu Mariji Merljuzi prinesiti čašo piva, a ko je to spil, si je dal prinesiti drugo. Od te je le nekoliko pokusil in se potem delal, kakor bi spal. Gospodar Josip Ziegler je ob 3. uri in par minut dobil neko pismo z Dunaja. Odprl je to pismo in ga čital svoji ženi, a natakarcica je stala poleg njiju. Marija Petelin je tedaj snažila pod kuhinje, a Kreuzer je sedel ravno vmes: tri korake daleč od Marije Petelin in 5—6 korakov daleč od gruč zakonskih Ziegler z natakarcu.

Naenkrat pa je Marija grozno zavpila. Gospodar, gospodinja in natakarcica so se obrnili proti kuhinji in zagledali Marijo, ki je, držeča se z obema rokama za prsi, stala po konci in korakala proti vratom; za njo je pa korakal Kreuzer, ki je držal okrvavljen nož v rokah. Pograbil je nož v kuhinji in ga Mariji zavrtnim načinom zasedil v desno stran prsi, ko je ona kleče na tleh snažila tla.

Marija je prišla na prag gostilne, a tam se je zgrudila na tla: bila je takoj mrtva. Kreuzer je pa stal še v gostilni in vihtel z nožem. Gospodar Ziegler je na to pograbil drog z železnim kaveljnom na koncu — ki ga rabi pri zapiranju vrat na roulet — in Kreuzerja z istim udaril po rami. Drog se je pri tem zlomil. Kreuzer je nato pobegnil iz gostilne in bežal proti ulici Stella in potem po tej ulici navzdol proti kolodvoru južne železnice. Tu ga je pa ustavil redar Brezigar. A ko ga je redar ustavil, je hotel Kreuzer redarja napasti z nožem, s katerim je umoril Marijo, in ki ga je vzel seboj. Redar je pa potegnil sabljo, a Kreuzer si je na to z istim nožem skušal prerezati vrat, a se je le lahko ranil. Prihiteli so nato drugi redarji in Kreuzerja razorožili ter ga odgnali v zapor.

Zdravnik dr. Mouti, ki je bil pozvan iz zdravniške postaje na lice mesta, je konstatoval smrt Marije Petelin in odredil, da je bil Kreuzer — dasi le lahko ranjen — odveden v mestno bolnišnico, kjer ga strážita dva redarja.

Zdi se, da je moral Kreuzer dvakrat zamahniti proti Mariji, ker ima prerezano tudi dlan desne roke. Torej se je ona najbrže branila prvega mahljaja z roko.

Človekov postanek, razvoj in konec.

Predaval med. Mirko Črnič v Mestnem domu dne 30. marca.

I.

Ob udeležbi, ki je bila za nepoznan predmet nepričakovano povoljna, je g. predavatelj navzoče približno tako nagovoril:

Govoriti hočem le o telesnem postanku človeka. Izbral sem si tu predmet, ker ljudje ravno o samim sebi najmanj vedo. Pri nas se je v zadnjem času sprožilo spolno vprašanje v javnost. Da se to vprašanje prav razume, treba mu je podlage iz naravoslovnega stališča. Vsa bitja na zemlji razločujemo v živa in neživa bitja. Znaki, ki

jih razločujemo ena od drugih so: Vsa živa bitja se hranijo, čutijo, premikajo in se plode. (Govornik navaja primer vijolice, ki vsebuje vse te znake.) Potem prihaja na živa bitja, ki se plode spolno. Ostala izvajanja že po vsebini niso primerno mesto za priobčilo v dnevniku. Naglašamo pa, da so jako zanimiva, lahko poučljiva, pa kar je glavno, posebno za našo — to se razume, le za odraslo — mladino velike koristi s stališča vzgojeslovja, pa tudi iz moralnih ozirov.

Jako dobro izdelane skioptične slike, ki do podrobnosti predočujejo vsebino predavanjih predmetov, k vsem tem vrlinam veliko pripomorejo.

Pred doslej vedno kočljivim spolnim vprašanjem se pri takem predavanju trga kos za kosom tiste megle nizkotnosti, ki je doslej kot neprodorna zavesa zagrinjala to vprašanje.

Oko gleda in uho posluša vse podrobne tajnosti tega vprašanja in popolnoma novega: estetičnega, naravoslovnega stališča. Take vzgoje v tem kočljivem vprašanju nam je doslej nedostajalo. Skoda le, da se predmeti za neučnega poslušalca prehitro menjajo.

Gospod predavatelj celo tvarino razpravlja na podlagi: Uvod: Človek je živo bitje, plodeče se spolno in rodoče žive potomce. Podrobna razdelitev: A. Spolovila: I. ženska: Opis in delovanje, spolna godnost; II. moška: Opis in delovanje, spolna godnost in skopitev. B. Ploditev: I. Spolna združitev; II. Spočetje: Stanica sploh, jajček, seme in strnitev semena z jajčkom. C. Razvoj spočetega bitja: I. Delitev spočetega jajčka; II. Principi nadaljnega razvoja: Neenaka rast, delitev dela, prilagoditev; III. Glavne faze materničnega razvoja; IV. Rojstvo. C. Rast in delo. D. Smrt.

Včeraj je bil dovršen le prvi del tega vzporeda, danes sledi drugi, še zanimivejši del, ostalo pa jutri. Predavanje priporočamo občinstvu, glede mladine pa ponovno in izrecno naglašamo: le za odraslo mladino.

Narodno gospodarstvo.

Mesti živinorejskega in sadjarskega nadzornika. Deželni odbor kranjski je razpisal z ozirom na našo zanemarjeno živinorejo ti mesti; posebno za sadjarstvo je bil ta korak res nujen potreben, le škoda, da dva nadzornika ne bosta mogla obvladati obilnega dela, ki ju čaka.

Zeteli pa je, da bi vsaj dobili res sposobne domače moči za nadzornike, ki nimajo samo strokovne izobrazbe in dobre volje ampak tudi, kar je posebno važno, dovolj praktičnihkušenj. Želimo, da bi deželni odbor pri izbiranju prosilcev pustil politično strankarstvo na stran, ter se oziral samo na prej navedene lastnosti prosilca. — Nič manj važno tudi je nadalje, da pozna nadzornik natanko naše kmetijske razmere, naše križe in težave, naše dobre in slabe strani. On mora imeti za nas srce. To pa je mogoče le pri kmetskemu sinu, domačinu. — Merodajni činitelji naj bi prišli enkrat do prepričanja, da nam kmetom z nadzorniki — tujci, ki prihajajo morda po enkrat na leto k nam, imajo nekaj ur trajajoča, dolgočasna predavanja brez praktičnih razkazovanj in ki se ne brigajo, ali so poslušalci kaj razumeli, se kaj naučili ali ne, ni čisto nič pomagano.

Tudi poročila časnikov o takih predavanjih, češ, dr. N. in profesor Z. sta imela letos toliko in toliko strokovnih predavanj, na stvari nič ne zboljšajo. — Kmet jih ni razumel, se tudi za nje ne zanima več, vsled česar so predavanja navadno slabo obiskana. Dostikrat se potem čuje pritožbe, češ, kmet se za pouk, ki je vendar njemu namenjen, ne briga, on je starokopitnež itd. — Gospoda le počasi! ni temu tako. Dajte nam duševne hrane, pouk v lahko umljivi, zanimivi obliki, imejte z nami kmeti kolikor mogoče tesne stike, pošljite nam dobre učitelje oz. nadzornike-domačine, pa boste videli, da je kmet za pouk prav dostopen. Dokler boste pa pri kmetijskih predavanjih postopali tako, kakor mlada neizkušena mati, ki hoče svojega novorojenčka mesto z mlekom kar s žganci pitati, pa ne morete krivdo neuspehov kmetom, ampak sami sebi pripisovati, kajti naš duševni žledček je še slab ter prenaša samo lahko poljudno, z praktičnimi vzgledi zabeleženo duševno hrano, ne pa težko prebavljive žgance suhoparnih besed. Kmetje torej ne potrebujemo kot nadzornikov in strokovnih učiteljev morda kakšne doktorje kmetijstva, taki so za nas prefini, nam že davno odtujeni, gospodje brez potrebne prakse, kratko, za nas nerabni. Ti le naj ostanejo tam, kjer so.

Nam pa pošljite kmetijske sive — domačine, absolvente domače kmetijske šole, kateri so se že v praksi kot dobri živinorejci in sadjarji skazali, ki znajo z nami živeti in poznajo že od mladih nog naše križe in težave, ki imajo za nas srce in nam morejo dajati nauke v poljudni, nam lahko umljivi obliki. Le s tem boste dosegli vaš namen, pridobili si lepe uspehe in ž njimi naše zaupanje in hvaležnost. Kmet.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Kralj Peter v Rusiji.

(Brzjavi posebnih dopisnikov „Jutra“.)

Moskva, 30. marca. V Moskvi je bil kralj Peter po prebivalstvu posebno navdušeno sprejet. Posebno pri kraljevem odhodu iz Moskve se je naravnost na sijajen način pokazalo, da ruski narod slovansko čuti in misli. Srbski kralj Peter se je vozil iz mesta na železniško postajo čez goste množice ljudstva, ki ga je pozdravljalo z navdušenimi živjo — in hura — klici. Srbske zastave so vihrale povsodi, tudi na peronu, kjer so bili zbrani civilni in vojni dostojanstveniki, zastopniki vseh društev in časopisja, srbska kolonija. Stopajoč v železniški voz, je rekel kralj: „Žal mi je, da sem bil tako malo časa med vami, ki tako ljubite svoje slovanske brate. Hvala! Z bogom!“ Navdušeni živjo klici so zadoneli kot odgovor na te besede srbskega kralja, a še močnejši so postali ti klici ko se je vlak začel pomikati. Radi tega se je vlak zopet ustavil in kralj je pozval člane srbske kolonije naj vedno ljubijo brate Ruse. Pripomniti je treba, da je bil kralj pri vožnji na železniško postajo ves obsut s cvetjem.

Kijev, 30. marca. Prispel je iz Moskve srbski kralj Peter s svojim spremstvom. Sprejem je bil veličanstven. Čez 100.000 ljudi je na ulicah kijevskih navdušeno pozdravljalo srbskega kralja. Po celem mestu vihralo srbske zastave. Kralj je razgledal mestne znamenitosti. Danes zvečer bo celo mesto razsvetljeno.

Poslanec dr. Vladimir Nikolić odložil ogulinski mandat.

Zagreb, 30. marca. Poslanec koalicije bivši podban Nikolić pl. Podrinjski, ki je bil izvoljen v treh okrajih, je javil svojim volilcem v Ogulinu, da odlaga mandat. Kot je znano, je bil Nikolić izvoljen v Zemunu, Sremskih Karlovcih in v Ogulinu.

Narodna skupščina na Grškem.

Atene, 30. marca. Danes popoldne ob 5. uri popoldne je kralj Jurij v poslanski zbornici prečital reskript, ki z njim sklicuje narodno skupščino.

Obisk kralja Ferdinanda v Carigradu.

Carigrad, 30. marca. Kralj Ferdinand in kraljica Eleonora sta brzojavila iz Adrianopla sultanu in se mu zahvalila za prijazen sprejem.

Carigrad, 30. marca. Kot se trdi v dobro poučenih krogih, pogajanja bolgarskih ministrov s turškimi državniki niso imela onega pozitivnega uspeha, kot se je prvotno naglašalo. Glavna ovira je vprašanje o bolgarskem eksarhatu; bolgarski ministri so zahtevali, da morajo pri volitvi bolgarskega arhimandrita sodelovati tudi bolgarski škofje, a temu so se odločno uprli turški državniki.

Ministrski svet v Budimpešti.

Budimpešta, 30. marca. Pod predsedstvom ministrskega predsednika Khuena se je danes vršil ministrski svet, ki je obravnaval najprej katastrofo v Ökörötu, potem o novih volitvah, ki se vrše bržkotne začetkom junija. Nadalje je imenoval ministrski svet več ministrskih tajnikov, med njimi tudi grofa Szoymoszia tajnikom v honvedskem ministrstvu.

Nesreča v Ökörötu.

Dunaj, 30. marca. Na predlog prvega dunajskega podžupana Neumayerja je občinski svet sklenil podariti prizadetim vsled grozne katastrofe v Ökörötu 10.000 kron.

Budimpešta, 30. marca. Konstituiral se je pod predsedstvom ogrskega primasa kardinala Vaszarya komite, ki bo nabiral darove za ponesrečence katastrofe v Ökörötu.

Menelik Neguš — umrl.

Pariz, 30. marca. Ravnokar so dospela semkaj iz Abesinije poročila, da je danes popoldne umrl abesinski cesar Menelik Neguš. V deželi je položaj jako nevaren, boj glede prestolonasledstva je jako hud, bati se je velikih nemirov.

Pariz, 30. marca. Vsled smrti cesarja Menelika preti izbruhni državljanska vojska. Stranka prestolonaslednika je ujela cesaricovdovo.

Železniška nesreča.

Kolin, 30. marca. Ekspresni vlak, ki vozi direktno iz Genove v Hamburg, je danes popoldne ob pol 3. uri v največjem diru trčil skupaj s polnim vlakom blizu postaje Mühlberg. Učinek katastrofe je bil grozen. Do sedaj so izvlekli izpod razvalin obeh vlakov okoli 40 mrtvih, a število ranjenih še ni dognano. Med ponesrečenci je največ vojakov, ki so se vozili iz dopusta. Nesrečo je baje zakrivil strojevodja ekspresnega vlaka.

Papeška nuncijatura v Berlinu.

Berlin, 30. marca. Tu se govori, da je imelo potovanje nemškega državnega kancelarja Bethmann-Hollwega namen voditi pregovore o ustanovitvi papeške nuncijature v Berlinu. To vprašanje se je že enkrat pred leti razpravljalo, a ustanovitev

nuncijature je energično preprečila nemška cesarica. V odločilnih protestantovskih krogih se zatrjuje, da je ustanovitev katoliške nuncijature v Berlinu nemogoča stvar.

Japonski prestolonaslednik na Dunaju.

Dunaj, 30. marca. Cesar je danes v posebni avdijenci sprejel japonskega prestolonaslednika Kusima. Po avdijenci je cesar vrnil princu obisk v hotelu Imperial.

Halevyjev komet.

Sarajevo, 30. marca. Iz Džebža javljajo, da so včeraj ob 6. uri 4 minute zjutraj tamkaj mogli zapaziti s prostim očesom Halevyjev komet.

Dolgovi Koburške princeze Lujze.

Budimpešta, 30. marca. Pravni zastopnik princeze Lujze odvetnik Viszontar je plačal dolgove proslule princeze v znesku 500.000 frankov. Iz zapuščine umrlega kralja belgijskega Leopolda dobi princeza Lujza baje še 200.000 frankov.

Letalni poskusi v Biarritzu.

Pariz, 30. marca. V navzočnosti angleškega kralja Edvarda so se vršili tu letalni poskusi, ki so se pa vsi ponesrečili. Chater je takoj pri prvem poskusu padel, letalni stroj se mu je razbil, a on je padel nepoškodovan. Leblanca je veter zanesel v morje; Wright ni imel sreče; gledalci so ogorčeno protestirali.

Oceanografski muzej v Monte Carlu.

Monte Carlo, 30. marca. Danes je tukaj monakovski knez Albert otvoril oceanografski muzej; slavnosti je prisostvoval minister Pichon.

Listnica uredništva.

G. Tosti, predsednik gostilničarske zadruge v Ljubljani: Vam verjamemo, da se za provizijo glede prodaje mengijske pivovarne niste poganjali z ljudsko posojilnico — pa bi je tudi ne dobili. Več jutri. — Konkurenca Stuzzi, jutri.

Ob 2. zjutraj je v Ljubljani snežilo.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin.

Okasion prodaja! Kostum za dame od K 8 — naprej, krila od K 3 — naprej, bluze od K 2 — naprej. — Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Dva krojaška pomočnika sprejme takoj za trajno veliko in malo delo Jernej Grošelj, krojaški mojster v Spod. Šiški.

Tržaškim gostom in vsem, ki prihajajo v Trst priporočam, da se poslužijo moje gostilne

„All' Ginasio“

v ulici Scuero nuovo št. 7, pri glavni pošti. Priznana izvrstna vina, izborna mrzla in gorka jedila, cene zmerne. — Preskrbim tudi prenočišča. — Za obilen obisk se priporoča udani **Hinko Kosič.**

Klavir se proda za 80 kron. Kje, pove uprava „Jutra“.

Gospod išče hrano in perilo v boljšej hiši, plača 50 do 60 K. — Ponudbe na upravo „Jutra“, pod šifro „Dobra hrana“ do 28. t. m.

Krojač Jožef Pettauer naznanja sl. občinstvu, da se je preselil iz Gradišča št. 6. na Kongresni trg št. 3, ter se sl. občinstvu priporoča za nadaljna naročila. Točna postrežba, solidne cene. — S spoštovanjem **Jožef Pettauer, krojač.**

Dva gospoda iščeta stanovanje obstoječe iz dveh ali treh sob s priključki za avgust. Pisemne ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Sončna“.

Hôtel „Triglav“ na Jesenicah, v neposredni bližini kolodvora, strogo narodno podjetje. Lepe sobe, dobra kuhinja, izborna klet, zmerne cene. Potujočemu občinstvu se najtopleje priporoča: **Humer, hotelijer.**

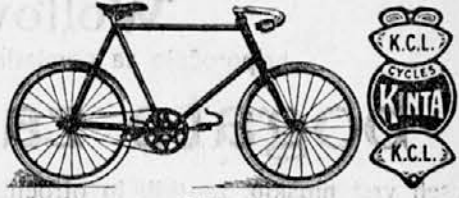
Vsi vešči strojepisci se strinjajo s tem, da je **UNDERWOOD** pisalni stroj najhitrejši in najtrpežnejši. Zato največ sijajnih priznanj.

Uverite se o tem, ter naložite svoj denar plodonosno z nakupom **Underwood-a.**

Ivan Perko

Ljubljana
Mestni trg št. 8.

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke



Kinta
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.
Sprejem koles v popravo, emajliranje in poniklanje.
- Točna, solidna in cena izvršitev. -
K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta št. 9.

Kavarna „LEON“

na Starem trgu št. 30
je kakor navadno
vso noč odprta.
V kavarni je na razpolago
električen klavir.
Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fani Pogačnik.

Ivan Soklič

v Ljubljani
Pod Trančo št. 2
priporoča cenj. občinstvu svojo veliko in bogato zalogo 12-3
klobukov, slamnikov, čepic, peres itd.
vse po najnižjih cenah.

Kri! in okusno pijačo daje le dr. pl. Trnkoczyja sladni čaj pod imenom „SLADIN“! Pije se brez kave, čaja, kakao; z malo mleka in sladkorjem.

Moč! S tem prihranite 50% na denarju pri gospodarstvu. Kdor naroči najmanj 5 zavitkov po pošti v glavni zalogi lekarne pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranjsko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo potrjujejo mnoga brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa stane 50 v. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu! Sladni čaj ni sladna kava, katere hranilna moč se deloma vsled žganja uniči!

Združeni čevljarji v Ljubljani

Wolfova ulica 14

priporočajo za pomladanske in poletno sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otroških, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specijalisti za nepremočljive lovske in turistovske čevlje.
Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne.

Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike.

Slovenci! Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

prodaja

zaradi ogromne izbere konfekcije za

dame, gospode, deklice,

≡ dečke in otroke ≡

pod vsako ceno brez konkurence

O. Bernatovič.

Velikansko izber pomladnih in letnih oblačil

priporoča tvrdka

A. KUNC, Ljubljana

Dvorni trg šte. 3.

Najnižje stalne cene.

Klavirje

in harmonije prvovrstnih tvornic izposoja in prodaja najceneje učitelj „Glasb. Matice“ in zapriseženi strokovnjak

Alfonz Breznik

v Ljubljani, Gradišče št. 1

(poleg restavracije pri „Kroni“). Prevzema vsakovrstna popravila in uglaševanja ceno.

Krojač P. Cassermann

se nahaja sedaj

v Šelenburgovi ulici šte. 1

nasproti Kazine.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica K 3,000.000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na 4⁰/₁₀ ne Tiske srečke à K 8.—.

Žrebanje 1. aprila t. l.

Glavni dobitnik 180.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4¹/₂ %.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrske države

Ustanovljena leta 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg, Sv. Petra cesta št. 2, v lastni hiši.

Zavaruje zoper požar na poslopijih, pohištvi in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1909. zavarovalo se je 17.230 oseb za kapital nad 143 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 977 milijonov kron. Premoženje družbe znaša nad 366 milijonov kron.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 44.

Prireja pogrebe od najpreprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrlične kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence umetne, cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

Najnižje cene!

TURK in BRATA ROJINA.

Delniška družba pivovarne „Union“

Spodnja Šiška pri Ljubljani

:: priporoča svojo priznano izborno marčno, dvojnemarčno in eksportno pivo v sodcih in steklenicah. ::